

SAOPŠTENJE 132/2022

Datum objave:
 21.09.2022.

Preliminarni podaci

Kvartalni bruto domaći proizvod

Drugi kvartal 2022.

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP) Crne Gore za drugi kvartal 2022. godine, u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, a u skladu sa ESA 2010 metodologijom.

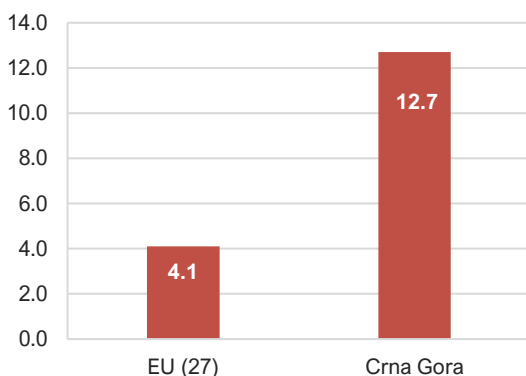
Bruto domaći proizvod Crne Gore u drugom kvartalu 2022. godine iznosio je 1 395,8 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 1 137,7 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u drugom kvartalu 2022. godine iznosila je 12,7%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IIQ 2022 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 395,8
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	1 282,0
Stopa nominalnog rasta, %	22,7
Stopa realnog rasta, %	12,7

Grafik 1. Realne stope rasta za IIQ 2022, u %

Grafik 2. Realne stope rasta IQ 2020 - IIQ 2022, u %

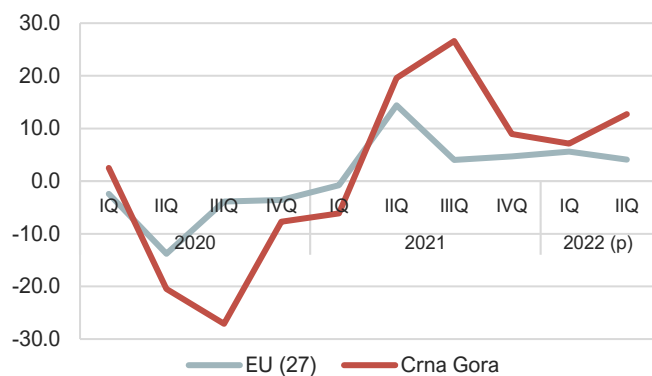

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u tekućim cijenama

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIQ 2021	IIQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 138 863	1 351 262
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	902 095	1 111 920
1.2	1.2 Potrošnja države	236 767	239 341
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	300 431	345 901
3	3 Promjene u zalihama	70 523	199 518
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-372 115	-500 843
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	399 714	659 264
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	771 829	1 160 108
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 137 701	1 395 837

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a, u tekućim cijenama, u %

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIQ 2021	IIQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	100,1	96,8
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	79,3	79,7
1.2	1.2 Potrošnja države	20,8	17,1
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	26,4	24,8
3	3 Promjene u zalihama	6,2	14,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-32,7	-35,9
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	35,1	47,2
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	67,8	83,1
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

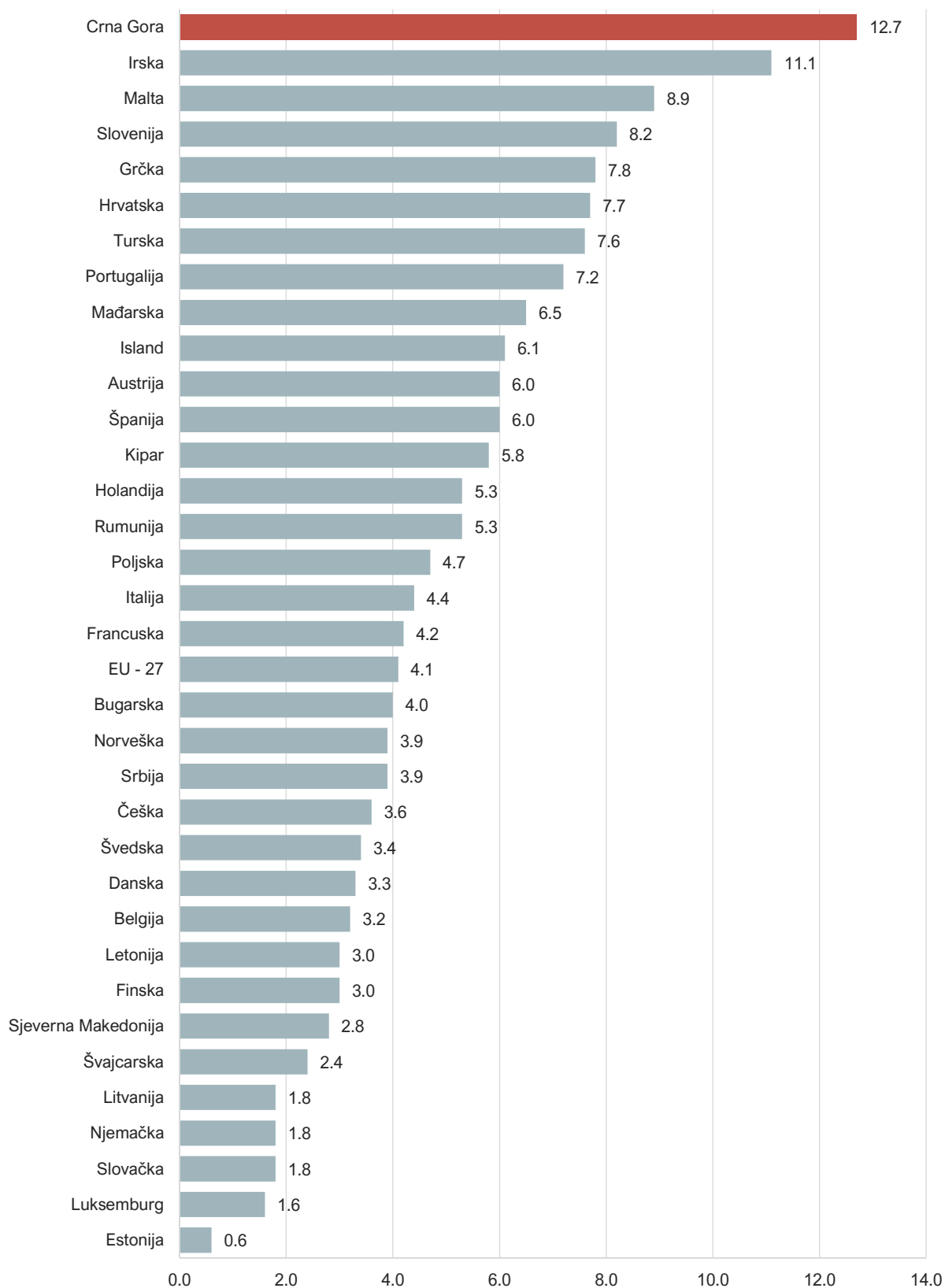
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine)

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIQ 2021	IIQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 111 632	1 246 851
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	891 612	1 013 270
1.2	1.2 Potrošnja države	220 020	233 581
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	283 127	296 039
3	3 Promjene u zalihama	36 608	155 089
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-354 086	-415 966
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	385 217	572 187
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	739 303	988 153
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 077 281	1 282 013

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine), u %

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIQ 2021	IIQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	103,2	97,3
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	82,8	79,0
1.2	1.2 Potrošnja države	20,4	18,2
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	26,3	23,1
3	3 Promjene u zalihama	3,4	12,1
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-32,9	-32,4
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	35,8	44,6
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	68,6	77,1
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 3. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IIQ 2022

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teina011/default/table?lang=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12 i 47/19) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Uprava prihoda i carina za statistiku fiskalnih prihoda i podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju.

Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Uprave prihoda i carina

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave prihoda i carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama (cijene prethodne godine). Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja podataka](#).

Poslednji objavljeni podatak se smatra preliminarnim i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Kvartalni bruto domaći proizvod](#)